

CHAIN ENSEMBLE

2022/2023

15.11

Filharmonia
Narodowa

Dyrektor artystyczny
Music and Artistic Director

Andrzej Boreyko

Wersja cyfrowa programu koncertowego /
Digital version of the concert programme

15.11.2022

wtorek / 19:00 / Sala Kameralna

Tuesday / 7 p.m. / Chamber Music Hall

abonament / [subscription K1](#)

Koncert kameralny / [Chamber Music Concert](#)

ANDRZEJ BAUER

Wykonawcy Performers

Chain Ensemble

Andrzej Bauer – dyrygent, kierownik artystyczny zespołu /
conductor, artistic director

Filharmonia Narodowa zastrzega sobie możliwość zmiany programu i wykonawców.
Podczas koncertu obowiązuje zakaz fotografowania, filmowania i nagrywania dźwięku.
Prosimy również o wyłączenie telefonów komórkowych i sygnałów zegarków elektronicznych.

The Warsaw Philharmonic reserves the right to change the programme and performers.
It is prohibited to take photos, make videos and record sound during the concert. The audience
is also kindly requested to switch off their mobile phones and digital watch alarms.

Program

Programme

Witold Lutosławski (1913–1994)

Przeźrocza / Slides

na 11 solistów / for 11 soloists [5']

(1988)

Henryk Mikołaj Górecki (1933–2010)

Kleines Requiem für eine Polka op. 66

na fortepian i 13 instrumentów / for piano and 13 instruments [25']

(1993)

Tranquillo

Allegro impetuoso. Marcatissimo

Allegro. Deciso assai

Adagio cantabile

••• Przerwa (ok. 20 minut) / Intermission (ca. 20 min.)

Witold Lutosławski

Łańcuch I / Chain I

na 14 wykonawców / for 14 performers [10']

(1983)

Carola Bauckholt (ur./b. 1959)

Treibstoff

na zespół kameralny / for ensemble [10']

(1995)

Beat Furrer (ur./b. 1954)

linea dell'orizzonte

na zespół kameralny / for ensemble [12']

(2012)

Omówienie programu

Adam Suprynowicz

Lutosławski

Przeźrocza (Slides) Witolda Lutosławskiego to miniatura dedykowana wybitnemu amerykańskiemu kompozytorowi Elliottowi Carterowi z okazji jego osiemdziesiątych urodzin, wykonana po raz pierwszy w Nowym Jorku (Merkin Hall) 1 grudnia 1988 roku. Po pięciu latach Carter zrewanżował się polskiemu twórcy klarnetowym drobiazgiem, pt. *Gra* – również z okazji osiemdziesiątych urodzin.

Tytułowe slajdy – barwne obrazki – szybko się zmieniają, oddzielane przez krótkie, acz wyraziste sygnały perkusji. Choć na niektórych obrazach dzieje się wiele, to zdarzają się też zupełnie puste. Kompozytor zaskakuje, działa wbrew oczekiwaniom, może trochę żartując ze słuchacza. Jedenaścioro solistów zwija się jak w ukropie, aby zaznaczyć swój udział w grze, która ledwo się zaczęła, a już się kończy. Czyżby rzutnik się zaciął? Czy zdjęć było mniej niż myśleliśmy? Sam Lutosławski o niektórych swoich utworach okolicznościowych mówił, że pisał je „lewą ręką” i żył się, kiedy ktoś poświęcał im zbyt wiele uwagi. *Przeźrocza* chyba doceniał, bo pojawiały się w programach jego koncertów, także tego w Toronto w 1993 roku, który okazał się ostatnim, jaki poprowadził. Zabrzmiął na nim także napisany dekadę wcześniej dla zespołu London Sinfonietta *Łańcuch I*. Utwór przyjęty był dość chłodno jako nic nowego – ale tak bywa z dziełami dojrzałymi. Przetrwiał jednak próbę czasu i często rozbrzmiewa w salach koncertowych. Lutosławski unikał zwykle programowych skojarzeń i – podobnie jak w przypadku *Przeźroczy* – tytuł *Łańcucha I* odnosi się nie tyle do głębszej metafory, co do jego muzycznej formy. Podczas festiwalu „Warszawska Jesień” w 1984 roku miała miejsce polska premiera dzieła. Kompozytor wyjaśniał:

W utworze zbudowanym na kształt łańcucha muzyka rozdzielona jest na dwa pasma. W każdym z pasm poszczególne odcinki rozpoczynają się i kończą w różnych miejscach. Innymi słowy, początek odcinka w jednym paśmie przypada na środek odcinka w paśmie drugim.

Technika ta pozwala na dużą dozę swobody czternaściorgu wykonawcom (obszerne fragmenty grane *ad libitum* stanowią rodzaj częściowo zaplanowanej improwizacji). Szczególną uwagę zwraca również obfitość melodii wykonywanych *cantabile*. Podobnie jak w *Przeźroczach* pojawia się wyrazista perkusja, ale w *Łańcuchu I* wyznacza ona koniec utworu. Pozostają rozsypane figury instrumentów dętych, brzęczenie klawesynu, pojedyncze kropelki dźwięków – rozplywający się w ciszy epilog.

H.M. Górecki

Kleines Requiem für eine Polka op. 66 Henryka Mikołaja Góreckiego przynosi proste brzmienia w kontraście do zawikłanych narracji starszego kolegi. Utwór powstał niedługo po wspomnianych utworach Lutosławskiego – w 1993 roku na zamówienie Holland Festival w Amsterdamie dla Schönberg Ensemble. Pełno w nim chwytających za serce pojedynczych melodii, raz wybrzmiewających w ciszy, a raz na tle przypominających dzwony akordów fortepianu. Obecne są również prawdziwe perkusyjne dzwony rurowe. Melodie na wzór chorału są jednogłosowe lub multiplikowane równolegle w unisonie bądź w septymach. Górecki lubuje się w powtórzeniach, które bywają kojarzone z amerykańskim minimalizmem, ale to podobieństwo złudne. U niego powtarzalność jest litanijna, żarliwa i emocjonalna w przeciwieństwie do eksperymentalnych gier dźwiękowych Amerykanów. *Kleines Requiem für eine Polka* to jeden z najbardziej zaskakujących utworów Góreckiego, który wręcz szokuje kontrastami nastrojów; poszczególne segmenty przebiegu są pocięte jak nożem. Żałobny klimat styka się z tonem bliskim grotesce Dmitrija Szostakowicza, dalekim od subtelnego poczucia humoru Lutosławskiego. Czy to requiem, czy maskarada? Bohdan Pocij uważał, że w muzyce Góreckiego nie ma „smakoszostwa» czy «impresjonizmu» – kontemplowania substancji brzmieniowej wyłącznie dla jej zmysłowych walorów piękna czysto dźwiękowego. Dźwięk nigdy tu nie jest tylko dla dźwięku”. Kompozytorowi zawsze o coś chodzi i zwykle jest to coś „większego” niż sama muzyka. Pytany w holenderskim filmie dokumentalnym o *Kleines Requiem* odpowiedział, że ogarnął go smutek po rozpadzie

Czechosłowacji – stąd nawiązanie do polki, uważanej za czeski taniec ludowy. Czy traktować takie wyznaczenie poważnie? Trudno znaleźć prawdziwie przekonującą odpowiedź. Adrian Thomas w swojej monografii Góreckiego cytuje słowa kompozytora: „klown ukrywa pod szminką niewysłowiony smutek”. I chyba na tym zdaniu najlepiej się zatrzymać w próbach tłumaczenia *Requiem*.

Furrer

Ze słuchaczem bawi się też Beat Furrer w utworze *linea dell'orizzonte*. Austriacki twórca jest dużo bliższy stylistyce Lutosławskiego w abstrakcyjnym myśleniu o dźwiękowych figurach. Uczeń Romana Haubenstocka-Ramatiego (jednej z najbardziej wyrazistych postaci polskiej i austriackiej awangardy), współzałożyciel słynnego Klangforum Wien, często eksperymentuje z formą muzyczną i jej niejednoznacznością. Jego narracje zdają się być pokawałkowane, dźwięki o określonej wysokości i różnego rodzaju szmery spotykają się i oddziałują na siebie. Granice się zacierają. Tytułowa *linia horyzontu* – w utworze z 2012 roku napisanym dla Ensemble Ascolta – jest nieustannie poszukiwana. Kompozytor posłużył się zjawiskiem cieni, które mogą zdwajać, a zarazem zniekształcać rzeczywistość. Muzyczne wątki przecinają się i naśladują nawzajem: glissanda gitary elektrycznej i figury klarnetu oraz trąbki, rozmażane współbrzmienia smyczków i opadające pasaże fortepianu. Z którego świata pochodzą drobne, żyjące własnym życiem dźwiękowe cząstki? Co jest istotą rzeczy, a co tylko cieniem? Gdzie jest granica tych dwóch światów? Rzecz w tym, by mieć wątpliwości.

Bauckholt

Carola Bauckholt utworem *Treibstoff (Paliwo)* z 1995 roku zdecydowanie sprowadza nas na ziemię. Artystka znakiem rozpoznawczym swojej twórczości uczyniła dźwięki zebrane z codziennego otoczenia. Szorowanie, piłowanie, rozmaite sygnały i dzwonki, stukanie szklanek, skrzypienie, urokliwe szmery, odgłosy ostre i miękkie, czasem drażniące, a często nieodparcie zabawne, tworzą przyjazny, oswojony świat, zaskakująco bliski potocznemu doświadczeniu. Muzyka Bauckholt pozwala się sobą cieszyć, odnajdywać znajome brzmienia. Jest pełna ciepła i humoru. Chce się być

w tym świecie, co nieczęsto zdarza się we współczesnej muzyce. Jej twórcy próbują niekiedy nami wstrząsnąć lub zafascynowani własnymi ideami, ignorują percepcję przypadkowego słuchacza. Ironista, który lubi porównywać dźwięki muzyki nowej z odgłosem wiertarki zostanie jednak w utworze Bauckholt rozbrojony – nie ma co się opierać, to naprawdę przypomina wiercenie albo wbijanie gwoździ! Taka strategia artystyczna zdaje się być echem prowokacyjnych eksperymentów Johna Cage'a czy parateatralnych performansów Mauricia Kagela, u którego *nota bene* kompozytorka studiowała. Jest w jej postawie czułość wobec codziennego życia i wyobrażenie ukrytego porządku, stworzonego z różnorodności otaczających nas artefaktów. To nasza wrażliwość na dźwięki jest tytułowym „paliwem” regularności i ruchu. Ona jest kluczem w rozumieniu kolejnych utworów dzisiejszego koncertu.

Short programme note

Adam Suprynowicz

Witold Lutosławski's *Slides* was a gift for Elliott Carter's 80th birthday (1988). The slides, the rapidly changing colourful images, are separated by short percussion signals.

The title of *Chain I*, written five years earlier, refers to the musical form of the work. "In a piece constructed in the shape of a chain, the music is divided into two strands (...). The beginning of a section in one strand falls in the middle of a section in the other," the composer explains. The piece was written for London Sinfonietta. At first, it received a lukewarm reception; however, it has stood the test of time and is now performed quite frequently in concert halls.

The melodies in the first movement of Henryk Mikołaj Górecki's *Kleines Requiem für eine Polka*, Op. 66 are reminiscent of plainsong – either single-part or multiplied in parallel. This is one of the composer's most surprising works. The individual movements of the piece are striking in their contrasting moods, oscillating between seriousness and comedy.

In his 2012 piece *linea dell'orizzonte*, Beat Furrer is closer to Lutosławski's style in his abstract thinking about sound figures. The title *horizon line* is invariably sought after. The composer used the phenomenon of shadows, which double and at the same time distort reality. Sound narratives intersect and mimic each other. What is the essence of things and what is the shadow of what? What separates these two worlds? The point is to be in doubt.

Carola Bauckholt decisively "brings us down to earth" with her 1995 piece *Treibstoff*. The artist has made the sounds of her surroundings and everyday life the hallmark of her work. These create a friendly, tame world that is surprisingly close to our everyday experience. Bauckholt's music allows us to enjoy it, to find in its sounds something familiar. In this artistic outlook there is a tenderness towards everyday life, an idea of a hidden order that creates itself out of the diversity of the world.

Chain Ensemble

Orkiestra kameralna, utworzona pod patronatem Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego, koncentruje się na wykonywaniu nie tylko utworów polskiego kompozytora, ale również muzyki ostatnich dwóch stuleci. Zespół skupia pełnych energii, kreatywnych muzyków o dużym doświadczeniu, łącząc działalność artystyczną z edukacyjną. Chain Ensemble koncertował na festiwalach muzyki współczesnej „Łańcuch” i „Warszawska Jesień”, a w roku 2016 zainicjował projekt „Unchained”, którego celem jest prezentacja współczesnego repertuaru koncertowego publiczności młodej generacji w mniejszych ośrodkach miejskich. Dyrektorem artystycznym zespołu jest wiolonczelista i dyrygent Andrzej Bauer.

The Chain Ensemble is a chamber orchestra formed under the auspices of the Witold Lutosławski Society. It focuses on performing not only the works of its patron, but also music of the last two centuries. The ensemble brings together energetic and creative musicians with extensive experience, combining artistic and educational activities. The Chain Ensemble has performed at the contemporary music festivals

“Chain” and “Warsaw Autumn”, and in 2016 it initiated the “Unchained” project, which aims to present contemporary concert repertoire to audiences of the younger generation in smaller urban centres. The Artistic Director of the orchestra is the cellist and conductor Andrzej Bauer.

Chain Ensemble

Skrzypce / Violins

Anna Kwiatkowska
Aleksandra Kupczyk

Altówka / Viola

Tomasz Rosiński

Wiolonczela / Cello

Magdalena Bojanowicz

Kontrabas / Double Bass

Tomasz Januchta

Flet / Flute

Ewa Liebchen

Klarnet / Clarinet

Julian Paprocki

Obój / Oboe

Jakub Jackowski

Fagot / Bassoon

Szymon Michalik

Trąbka / Trumpet

Bartłomiej Kacperski

Waltornia / Horn

Monika Całus-Paprocka

Puzon / Trombone

Jakub Gumiński

Perkusja / Percussion

Miłosz Pękala

Jan Gralla

Klawesyn, fortepian /

Harpsichord, piano

Aleksandra Płaczek

Gitara elektryczna /

Electric guitar

Wojciech Błażejczyk

Andrzej Bauer

dyrygent / conductor

Zwycięzca 41. Internationaler Musikwettbewerb der ARD w Monachium, laureat Międzynarodowego Konkursu Muzycznego „Praska Wiosna” i nagrody Parlamentu Europy i Rady Europejskiej.

Ukończył Akademię Muzyczną w Łodzi w klasie wiolonczeli Kazimierza Michalika. Kształcił się również pod kierunkiem André Navarry, Miloša Sádla i Daniela Szafrana. Dzięki stypendium Witolda Lutosławskiego odbył dwuletnie studia w Londynie pod kierunkiem Williama Pleetha.

Andrzej Bauer jako solista i kameralista wielokrotnie występował w Europie, Stanach Zjednoczonych i Japonii.

Płyta artysty z utworami Schuberta, Brahmsa i Schumanna (Koch / Schwann) została wyróżniona kwartalną Preis der deutschen Schallplattenkritik. Wiolonczelista utrwalił również utwory Dmitrija Szostakowicza, Siergieja Prokofiewa, Igora Strawińskiego, Oliviera Messiaena, Andrzeja Panufnika, a także *Koncert wiolonczelowy*

Lutosławskiego. W 2000 roku ukazał się pierwszy w historii polskiej dyskografii dwupłytowy album z *Suitami* na wiolonczelę solo Johanna Sebastiana Bacha (CD Accord), wyróżniony nagrodą Fryderyk 2000.

Artysta ma w repertuarze wiele dzieł muzyki XX i XXI wieku, w tym utwory specjalnie dla niego skomponowane. W roku 2002, podczas 44. Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”, wystąpił z recitalem prawykonania utworów na wiolonczelę solo i media elektroniczne, powstałych z jego inspiracji. Koncert ten, uznany za artystyczne wydarzenie festiwalu, był pierwszym etapem projektu „Cellotronicum”. Kolejna jego edycja prezentowana podczas „Warszawskiej Jesieni” została uhonorowana nagrodą Orfeusz 2006.

Andrzej Bauer jest profesorem Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie oraz Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy (klasa wiolonczeli). Jest również założycielem i artystycznym opiekunem Warszawskiej Grupy Cellonet. Obecnie artysta coraz więcej czasu poświęca kompozycji i improwizacji.

Winner of the 41st Internationaler Musikwettbewerb der ARD in Munich, prize-winner in the International Music Competition “Prague Spring” and recipient of the Prize of the European Parliament and the European Council.

Andrzej Bauer graduated from the Academy of Music in Łódź, where he studied the cello under Kazimierz Michalik. His teachers also included André Navarra, Miloš Sádlo, and Daniel Szafran. Thanks to a Witold Lutosławski scholarship, he completed a two-year course with William Pleeth in London.

As a soloist and chamber musician, Andrzej Bauer has performed extensively in Europe, the United States and Japan.

His album featuring works by Schubert, Brahms and Schumann (Koch / Schwann) received the quarterly Preis der deutschen Schallplattenkritik. He has also recorded works by Dmitri Shostakovich, Sergei Prokofiev, Igor Stravinsky, Olivier Messiaen, Andrzej Panufnik and Cello Concerto by Witold Lutosławski. The year 2000 saw the release of a double album with Suites for Cello Solo by Johann Sebastian Bach

(CD Accord), the first such recording in the history of Polish discography, which was honoured with a 2000 Fryderyk Award.

The artist's repertoire includes many works of 20th- and 21st-century music, including pieces composed especially for him. In 2002, during the 44th "Warsaw Autumn" International Festival of Contemporary Music, he gave a recital of first performances of works for solo cello and electronic media inspired by him. This concert, hailed as a major artistic event at the festival, marked the first stage in the "Cellotronicum" project. Its second edition presented during the "Warsaw Autumn" was awarded the 2006 Orpheus Prize.

Andrzej Bauer is a professor at the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw and the Feliks Nowowiejski Academy of Music in Bydgoszcz (the cello class). He is also the founder and artistic supervisor of the Warsaw Cellonet Group. The artist devotes more and more time to composition and improvisation.

Kalendarz koncertowy

Calendar

17.11

czwartek / 19:00 / Sala Koncertowa
Thursday / 7 p.m. / Concert Hall

Koncert nadzwyczajny Special Concert

Orkiestra i Chór
Filharmonii Narodowej
Andrzej Boreyko – dyrygent /
conductor
Evgeny Kissin – fortepian / piano
Bartosz Michałowski – dyrektor
chóru / choir director

Rachmaninow / Rachmaninov,
Sylwestrow / Sylvestrov

18–26.11.2022

IV Międzynarodowy
Festiwal Muzyki Europy
Środkowo-Wschodniej *Eufonie* /
4th International Music
Festival of Central
and Eastern Europe *Eufonie*

21.11

poniedziałek / 19:00 / Sala Kameralna
Monday / 7 p.m. / Chamber Music Hall

Koncert laureatów
XII Międzynarodowego
Konkursu Pianistycznego
im. Ignacego Jana Paderewskiego /
Concert of prize-winners
in the 12th International
Ignacy Jan Paderewski
Piano Competition

27.11

niedziela / 19:30 / Sala Koncertowa
Sunday / 7.30 p.m. / Concert Hall

Recital fortepianowy / Piano Recital
Grigory Sokolov

Purcell, Beethoven, Brahms

Filharmonia Narodowa Warsaw Philharmonic

ul. Jasna 5
00-950 Warszawa
tel. 22 55 17 111
filharmonia@filharmonia.pl
www.filharmonia.pl

Wydawca / Published by

Filharmonia Narodowa / Warsaw Philharmonic

Dział Wydawniczy Filharmonii Narodowej Warsaw Philharmonic Publishing Department

Kierownik działu / Head of Department

Ewa Chamczyk

Redaktor prowadzący / Managing Editor

Dorota Żórawska-Dobrowolska

Opracowanie części angielskiej / English summary coordination

Martyna Ćwiek

Tłumaczenie / Translation

John Comber

Xymena Plater-Zyberk

Projekt graficzny / Graphic design

beton.

Skład / Desktop editing

studio typek

Cena / Price 10 zł / PLN

Organizator / Organiser

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Strategiczny Mecenas Roku /
Strategic Patron of the Year

Bank Polski

Mecenas Roku / Patron of the Year

Polska Grupa Energetyczna

Sponsorzy / Sponsors

FUNDACJA
BNP PARIBAS

Patroni medialni / Media Partners

RZECZPOSPOLITA

Partnerzy / Partners

FUNDACJA

